

Tekstiler, tekstilavfall og produsentansvar

Marianne Haugland
fagsjef

Hva tror du skjer med tekstilene du kaster fra 1.1.25?

Noen sorterer ut det brukbare som selges i bruktbutikker i Norge og utlandet

Noen sorterer også ut det som enkelt kan repareres og det repareres før det går til bruktbutikker

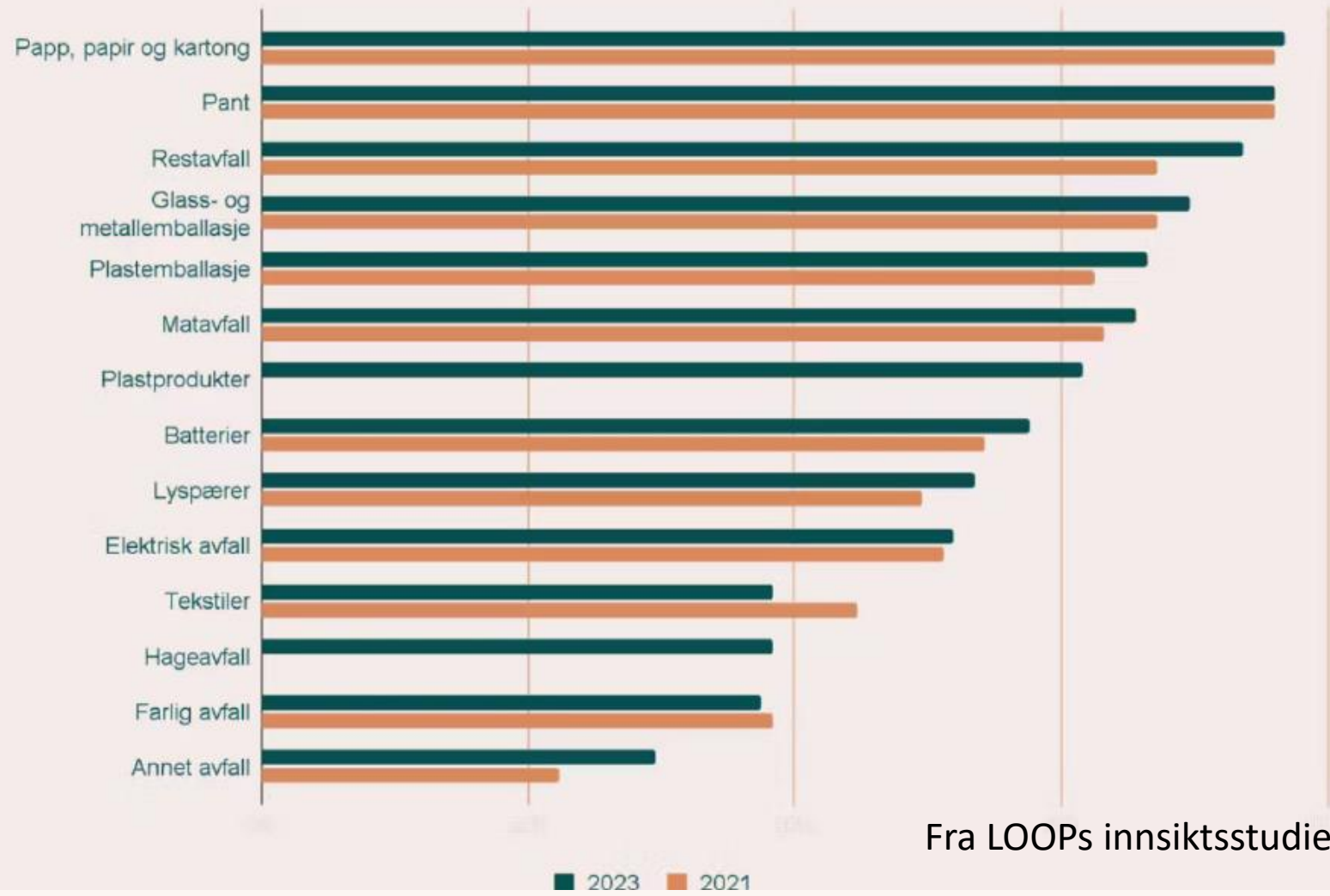
De ødelagte tekstilene blir sortert på fiberkvalitet (bomull, polyester etc.) og send til fabrikker som lager ny tråd og stoffer

Vi vet at...

- folk kaster avfall der det er enklest
- mye av det som kastes som tekstilavfall er fullt brukbart
- det kommer et produsentansvar
- gebyret skal dekke kommunens plikter, og ikke brukes til «alle gode ønsker om å redde verden»
- det ikke er marked og etterspørsel etter alt det som kastes av tekstiler

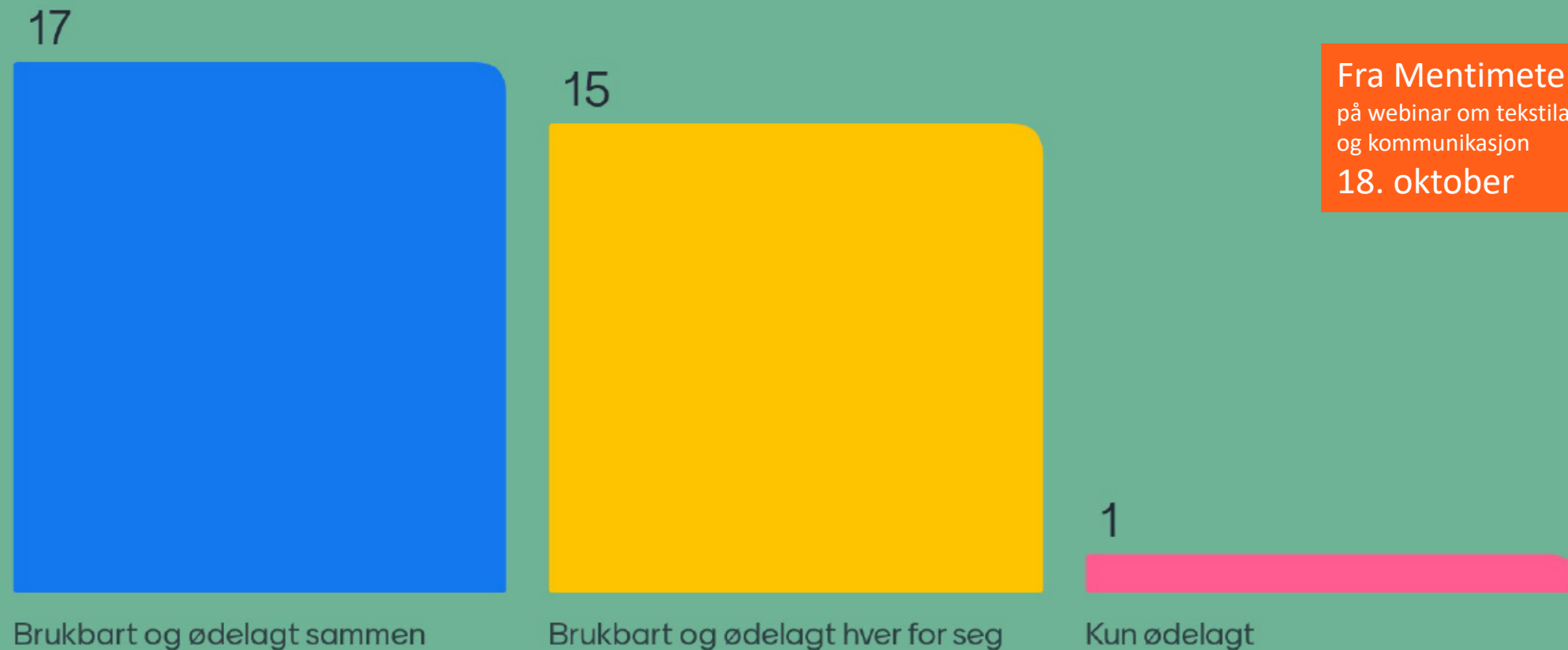
Opplever det lett å sortere

Fra LOOPs innsiktsstudie

Hvilken løsning er det mest sannsynlig at dere velger?

Fra Mentimeter
på webinar om tekstilavfall
og kommunikasjon
18. oktober

1

33

Hvordan tror du at du skal kaste tekstilavfallet ditt fra 1.1.25 der du bor?

1. Kun ødelagt på gjenvinningsstasjonen og brukbart i vanlige beholdere fra Fretex/UFF/Kirkens Bymisjon m.fl.
2. Brukbart og ødelagt i samme beholder på gjenvinningsstasjonen
3. Brukbart og ødelagt i hver sin beholder på gjenvinningsstasjonen
4. Brukbart i «vanlige» beholdere og ødelagt i beholder ved siden av på returpunkter/ved butikker
5. Brukbart og ødelagt i samme beholder på returpunkter/ved butikker
6. Henteordning hjemme for bare ødelagt
7. Henteordning hjemme for både ødelagt og brukbart
8. Henteordning hjemme for blandet ødelagt og brukbart

Hvordan blir løsningene?

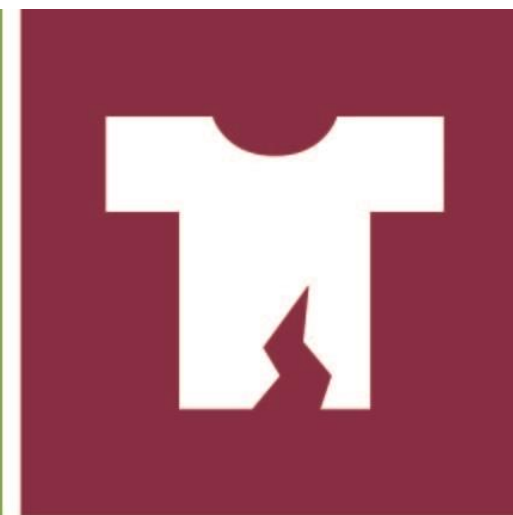
- Pilotprosjekter-23
- Innsikt pr. 18. oktober -24
- Fortsatt beholdere for brukbart ved butikker/returpunkter
- Beholder for tekstilavfall på gjenvinningsstasjoner
- 50/50 samlet og hver-for-seg
- Noen variasjoner: pose i post, kun ødelagt

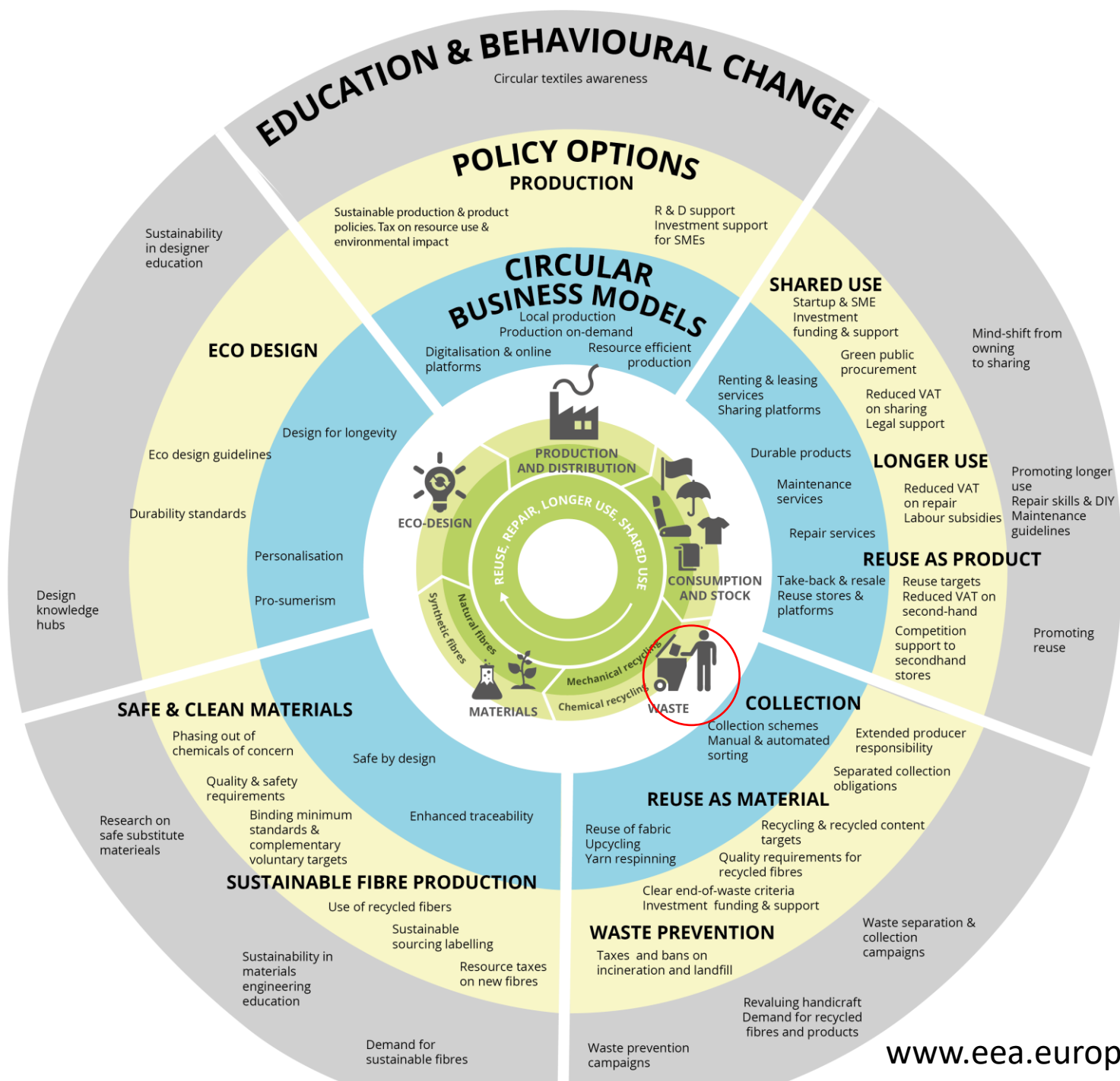
Ødelagte
tekstiler, klær
og sko

Tekstiler, klær
og sko

Alle tekstiler, klær og sko

Kommunens rolle i verdikjeden

Plikt

- Husholdningsavfall
- Klima- og miljømål
- Selvkostregelverk – strenge regler for hva gebyret kan brukes til
- Statsstøtteregelverk – ikke sponse produsentene, eller ødelegge for et marked
- I tillegg til farlig avfall, batterier, EE-avfall, matavfall, restavfall, glass/metall/plast/papp/papir/drikkekartong, grovavfall – møbler, madrasser, hageavfall og mye mer:
Sortere ut tekstilavfall fra 1.1.2025

Utfordringer

- Brukbar – opptil 60 % i tekstilavfallet
- Uklart hva kan dekkes av gebyret
- Generelt gebyrtrykk
- Lager vi suboptimale løsninger nå, før produsentansvar?
- Særnorsk skille mellom husholdningsavfall og næringsavfall som ligner
- Sirkulære forretningsmodeller bare i startgroppen
- Altfor enkelt å kaste fremfor å re-selge, reparere etc.
- Hvor mye kan gjenvinning koste før det ikke er akseptabelt?
- Behov for avsetning og marked – i hele EU

Hvor mye skal kommunen gjøre?

Nå - og når det kommer produsentansvar

Nødvendige kostnader, for eksempel:

- Beholder/container
- Sekker/poser
- Kjøretøy – service/dekk/drift/drivstoff/forsikring/veiavgift
- Salg/adm/kommunikasjon
- Avskrivninger/renter
- Sortering/ettersortering
- Forsikring
- Arealbruk/-leie/bygg
- Lønn/personal

Få tekstilene ut av restavfallet

Produsentansvar: Er det likegyldig om forbruker eller innbygger betaler? NEI!

Når
forbruker
betaler,
betaler også
forurensere

Forbrukere betaler produktprisen

Kostnad for avfallshåndtering er innbakt i prisen på produkter som er dekket av produsentansvarsordninger.

Når
innbygger
betaler –
slipper
forurensere å
betale

Innbyggere betaler avfallsgebyr

Innbyggerne ender med å betale for alt som havner i restavfallet, uavhengig av om det er omfattet av produsentansvarsordninger eller ikke. Produsenter slipper unna ansvaret for kostnader.

Norge er ikke sirkulært ennå

- Produsentansvar: Få på plass det som er mulig
- Veileder om tekstiler og tekstilavfall: Teoretisk.
- Ombruk - regelverk som spenner bein på løsninger
- Ikke fungerende marked for ombruk, reparasjon og fiber

Resultatgjennomgang og diskusjon: Arbeidslivsundersøkelsen

Webinar - 7. november 2024, kl. 9 – 10, Teams

<https://www.samfunnsbedriftene.no/moteplasser/arbeidslivsundersokelsen-for-samfunnsbedriftene-avfall-og-ressurs>

Avfallslederforum 4.-5. desember i Oslo

<https://www.samfunnsbedriftene.no/moteplasser/avfallslederforum-host24>

FNs BÆREKRAFTSMÅL

1 UTRYDDE FATTIGDOM

2 UTRYDDE SULT

3 GOD HELSE

4 GOD UTDANNING

5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

6 RENT VANN OG GODE SANTÆRFORHOLD

7 REN ENERGI FOR ALLE

8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE ULIKHET

11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

13 STOPPE KLIMAENDRINGENE

14 LIV UNDER VANN

15 LIV PÅ LAND

16 FRED OG RETTFERDIGHET

17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Samfunnsbedriftene